

LENINA KĀROGS

LATVIJAS KOMUNISTISKĀ PARTIJAS PREIĻU RAJONA KOMITEJAS UN
PREIĻU RAJONA TAUTAS DEPUTĀTU PADOMES LAIKRAKSTS

IZNAK KOPŠ
1950. GADA 29. MARTA
Nr. 21 (5715)
20.
FEBRUARIS
SESTDIENA,
1988. GADS
Maksā 3 kap.

PSKP CK Plēnums

1988. gada 17. un 18. februārī notika PSKP Centrālās Komitejas kārtējais Plēnums. Tas izskatīja jautājumu «PAR VI-DEJĀS UN AUGSTĀKĀS IZGLITĪBAS PĀRKĀRTOŠANAS GAITU UN PARTIJAS UZDEVUMIEM TĀS REALIZĒŠANĀ». Referātu šajā jautājumā nolasīja PSKP CK Politbiroja loceklis, CK sekretārs J. Līgačovs.

18. februārī Plēnumā plašu runu teica PSKP CK ģenerālsēkretārs M. Gorbačovs. Apspriešanās jautājumā Plēnums pieņēma plašu lēmumu, kas tiks publicēts presē.

Sakarā ar biedra M. Gorbačova runu Plēnums pieņēma lēmumu, kas tiks publicēts presē.

Plēnumā izskatīja ORGANIZATORISKUS JAUTĀJUMUS.

Plēnums ievēlēja biedru J. Masļukovu par PSKP CK Politbiroja locekļa kandidātu.

Plēnums ievēlēja PSKP CK sekretāru biedru G. Razumovski par PSKP CK Politbiroja locekļa kandidātu.

Plēnums ievēlēja par PSKP CK sekretāru biedru O. Baklanovu.

Plēnums atbrīvoja biedru B. Jeļcinu no PSKP CK Politbiroja locekļa kandidāta pienākumiem.

TASS

● Pārkārtošanās kalendārs:

7 nedēļas saimnieciskā aprēķina apstākļos

Banka — ekonomikas spogulis

● LAIKKRAKSTA «LENINA KAROGS» KORESPONDENTA Z. BURIJA SARUNA AR AGRORŪPniecības BANKAS PREIĻU NODALĀS PĀRVALDnieku JURI LIVDANU UN VIŅA VIETNIECI ANNU VOLONTI.

— Kā zināms, kopš 1988. gada janvāra banku darbības praksē ieviesta kalendārā maksājumu kārtība. Pastāstiet, lūdzu, sīkāk par pirmo pieredzi, kas uzkrāta aizvadītajās septiņās nedēļās, strādājot jaunajos apstākļos.

A. VOLONTE: — Jā, kalendārā maksājumu kārtība ieviesta kopš šī gada janvāra. Tās būtību pacentīšos izskaidrot, pamatojoties uz konkrētiem piemēriem.

Pieņemsim, ka bijušais Livānu eksperimentālais māju būves kombināts (tagad — arī reorganizēts) pārdevis Preiļu starpsaimniecību celtniecības organizācijai 30 koksnas skaidu plāksnes. Mūsu bankas nodaļā noteikti pieņāks maksājuma pieprasījums, un mums saskaņā ar jauno norēķinu sistēmu tajā pašā dienā jāveic bankas operācija, proti — no SCO konta jānoņem naudas summa par 30 plāksnēm un jāpārskaita eksperimentālā māju būves kombināta kontā.

To var viegli izdarīt, ja uzņēmums strādā rentabli, un tā kontā ir naudas līdzekļi. Sliktāk, ja naudas līdzekļu nav. Maksājuma pieprasījuma izpilde tiek atlikta līdz laikam, kamēr kontā ienāk naudas līdzekļi. Šim nolūkam ir speciāla kartotēka. Kā redzat, šajā situācijā rodas finansu disciplīnas pārkāpums. Viens materiālus paņēma, otrs tos atdeva, taču savā kontā naudas līdzekļus nesāņēma.

Jāteic, ka, pārejot uz pašfinansēšanu, vairāki saimnieciskie vadītāji jau pareizi izpratuši, ka

nepieciešams jo stingri ievērot maksājumu disciplīnu. To var attiecināt uz sadzīves pakalpojumu kombinātu, Livānu eksperimentālo biokīmisko rūpnīcu, Lenina kolhozu, kolhozu «Sarkanā ausma», agrofirmu «Krasnii Oktjabrj», Livānu stikla fabriku un dažiem citiem uzņēmumiem un saimniecībām.

Taču tas nebūt nenozīmē, ka vairs nav nekādu pārkāpumu. Piemēram, maizes kombināts februārī vienā gadījumā bija iekrājis 3,5 tūkstoši rubļu lielu maksājumu parādu, otrā gadījumā — 9,2 tūkstoši rubļu. Aglonas padomju saimniecība no 5. līdz 18. janvārim nevarēja apmierināt maksājumu pieprasījumus par 55 tūkstošiem rubļu. No 1. līdz 9. februārim sovhozs nespēja nomaksāt 16 tūkstošus, bet no 10. līdz 12. februārim — 21 tūkstoti rubļu.

Turklāt jāņem vērā, ka banka izdara pārskaitījumus neatkarīgi no tā, vai uzņēmuma (saimniecības) kontā paliek naudas līdzekļi darba algai vai arī šo līdzekļu nepaliek. Tieši tāpēc daži uzņēmumi un saimniecības janvārī bija spiesti lūgt kredītu, lai izmaksātu cilvēkiem darba algu. To vidū — Aglonas, Rudzātu un Rušonas padomju saimniecības (attiecīgi 72 tūkstošus, 125 tūkstošus un 68 tūkstošus rubļu), kolhozs «Sīlukalns» (50 tūkstošus rubļu), «Lauktechnikas» rajona apvienība (95 tūkstošus rubļu).

— Rajonā ir ne mazums organizāciju, uzņēmumu un saimniecību, kur veic celtniecību. Kā

organizēta celtniecības objektu finansēšana?

J. LIVDĀNS: — Ir, protams, pozitīvi piemēri, taču gadās arī negatīvi. Kūdras fabrika, piemēram, pēc maksājuma pieprasījuma laikus nevarēja norēķināties ar Jēkabpils SCO par celtniecības un montāžas darbiem. Daugavpils vispārējās celtniecības trests Preiļos sācis būvēt atīrīšanas iekārtas, taču Preiļu pilsētas izpildkomiteja nebija līdz galam nokārtojusi finansēšanas jautājumus, tāpēc nav nomaksāti 43 tūkstoši rubļu. «Lauktechnikas» rajona apvienība līdz šim laikam nevar norēķināties ar institūtu «Agroprojekts» par tehniskās dokumentācijas izgatavošanu.

NO REDAKCIJAS.
Jau septiņas nedēļas rajona darba kolektīvi strādā jaunajos apstākļos. Un šodien mēs esam spiesti konstatēt, ka gatavošanās darbam pa jaunam vairākos uzņēmumos, saimniecībās un organizācijās noritējusi neapmierinoši. Ne velti saka: banka — ekonomikas spogulis. Tajā palabam mēs varam ieraudzīt visus savus plusus un minusus. Ne visu, piemēram, nēmuši vērā padomju saimniecību un «Lauktechnikas» rajona apvienības ekonomiskie un grāmatvedības dienesti, ja jālūdz kredīts, lai izmaksātu cilvēkiem darba algu. Un tas — pašfinansēšanas paša sākumā! Bet kā tad būs tālāk?

Pasākumi, kas veicami, pārējo uz pilnu saimniecisko aprēķinu, turpmāk jārealizē pārdomātāk un enerģiskāk. To uzskatāmi apliecina pirmo nedēļu rezultāti, strādājot jaunajos saimniecības apstākļos. Par to, kā šis darbs sokas atsevišķos rūpniecības uzņēmumos, pastāstīsim tuvākajos laikraksta numuros.

Sūšanas fabrikas «Asote» Livānu iecirkņa ceļā strādā daudz jauniešu. Komjaunieite ANITA KĀRKLE (attēlā) teicami apguvisi šuvējas darba iemaņas, var kvalitatīvi izpildīt visas divpadsmit sūšanas operācijas. Maiņas normas viņa veic par 125 procentiem.

J. SILICKA foto

Republika: notikumi un fakti

BALTĪJAS republikās pirmais biotehniskais komplekss, ko ceļ padomju saimniecībā «Ogre», dos iespēju organisko mēslojumu sākt izmantot uz zinātniskiem pamatiem. Tāds ir saimniecības speciālistu un Latvijas PSR Zinātņu akadēmijas Mikrobioloģijas institūta zinātnieku daudzus gadus ilgo kopīgo izmēģinājumu rezultāts. Pārstrādājot cūku mēslus paugstinātas temperatūras režīmā, zemkopji varēs tos izmantot tīrmos bez obligātās pusgadu ilgās nostāvēšanās, kuras laikā tie zaudē līdz 40 procentiem slāpekļa. Saimniecība kā blakusproduktu saņems biogāzi. Jauninājums sola saimniecībai lielu ekonomisko efektu: uzlabojot organiskā mēslojuma kvalitāti vien, gadā tiks ietaupīti 19 vagoni minerālmēslu.

PRETEJI apgalvojumam, ka visi ceļi ved uz Romu, šās vasaras beigās visi ceļi autoamatierus no Romas, kā arī no Londonas un Parīzes vedīs uz Latvijas galvaspilsētu, kur beigsies starptautiskais rallijs «No Alpiem līdz Urāliem». Rīgā parakstīts nolīgums, kurā paredzēts turpināt ga-

tavošanos šim aizraujošajam sarīkojumam, kas notiks pēc Rīgas antiko autobiju kluba un Milānas autokluba iniciatīvas. Milānas autoklubs pārstāv organizāciju, kas rīko pasākumus ar klasisko autobiju piedalīšanos. Rallija dalībnieki, kas 28. augustā startēs Itālijā, Anglijā un Francijā, dosies cauri Austrijai, Čehoslovākijai, Polijai un piecām mūsu zemes savienotajām republikām. Desmit dienās autoamatieri nobrauks apmēram četrarpus tūkstošus kilometru.

PEC veiktīgām pūlēm atrast veikalos personālos skaitļotājus grupa Rīgas jauno zinātnieku un inženieru nolēma paši radīt savu konstrukciju un izgatavot vairākus paraugus «mājas» ģimenes vajadzībām. Lai arī uzdevums nebija no vieglajiem, entuziasti kopīgiem spēkiem īstenoja savu ieceri. Taču ar to jaunā skaitļotāja «biogrāfija» nebeidzās. Tas interesēja autoritatīvus speciālistus un izpelnījās augstu vērtējumu. Vienkaršais un lētās skaitļotājs, kas nosaukts par «Skudru», ieteikts par pamatu sērijveida ražošanai. LATINFORM

Apbalvojumi

Latvijas PSR Augstākās Padomes Prezidijs Preiļu rajonā ar pirmās pakāpes «Mātes medaļu» apbalvojis kolhoznieci OLGU TERENTJEVU, ar otrās pakāpes «Mātes medaļu» — strādnieci OLGU-MARIJU TRIZNU.

● Tautas kontroles lappuse

Nº 1 (74)

No rajona komitejas sežu materiāliem

Kas traucē PMK kolektīvam?

● Par Līvānu pārvietojamās mehanizētās kolonnas darbu pēdējos gados rajonā runā visi un daudz: celtniekiem ir vēltīti gan uzslavas, gan nopeluma vārdi. Pašreiz kolektīvs ir nokļuvis tādas kā ieilgušas depresijas gūstā. Rodas jautājums: kas tad traucē strādāt labāk? Atbildi mēģinājam rast tautas kontroles rajona komitejas izbraukuma sēdes laikā, kad atklātā sarunā iesaistījās tautas kontroles rajona komitejas locekļi, PMK administrācija un darba kolektīva pārstāvji.

Pārbaudes rezultāti par Līvānu PMK darbu, izpildot dzīvokļu celtniecības plānus, runā paši par sevi. Organizācija sistemātiski aizkavē pieminēto celtniecības objektu nodošanu ekspluatācijā. Tā nu ir, ka brāķis un sīkākas nepilnības kļuvušas par visai ierastu lietu. Pagājušajā gadā organizācija pat neuzsāka celt klubu kolhozā «Dubna», tādējādi ignorējot Latvijas KP CK un Latvijas PSR Ministru Padomes attiecīgu lēmumu. Netika izpildīts plāns — nodot ekspluatācijā 45 dzīvokļu namu kūdras rūpniecības strādniekiem. Pavisam ārkārtēja situācija veidojās, kad vajadzēja nodot ekspluatācijā 90 dzīvokļu namu Līvānos.

Aktu par šī nama pieņemšanu ekspluatācijā valsts komisija parakstīja pagājušā gada 28. decembrī. Tiesa, uzskaitot virkni neizpildītu darbu. Un vēl 10. janvārī (šogad) namam nebija hermetizētas spraugas starp paneļiem, kāpnēm nebija margu, vairākos dzīvokļos nebija pielīdzināti un nostiprināti logu un durvju bloki. 1988. gada 14. janvārī tautas kontroles rajona komiteja no nākamajiem nama iemītniekiem saņēma pirmās sūdzības — par celtnieku nekvalitatīvu darbu. Rosīšanās šajā objektā turpinājās vēl 20. janvārī. Aktā par nama nodošanu ekspluatācijā pēdējo parakstu izdarīja 25. janvārī (valsts arhitektūras un celtniecības lietu kontroles arhitekts A. Poplavskis).

Kā redzam, Līvānu PMK veikums rada nopietnas bažas. Un tie retie panākumi, kurus celtnieki kādreiz gūst, manuprāt ir gadījuma rakstura, tie nespēj nodrošināt darbam pastāvīgu labu kvalitāti. Tā sakot, neredzam tendenci uz pozitīvu situāciju. Arvien biežāk izpaužas pasivitāte, pašapmierinātība, inertums. Sādas domas pieminētājā sēdē

izteica vairākkārt. Uzņēmuma vadībai F. Nikiforovs pajautāja tieši un atklāti: «Vai jūs 28. decembrī, kad aicinājāt valsts pieņemšanas komisiju, zinājāt, ka namš faktiski nav pabeigts būvēt? Ja šo faktu zinājāt, tad kāpēc par to klusējāt?»

— Līvānu PMK pozīcija man nav pieņemama. — sacīja A. Poplavskis. — Tos trīsdesmit dzīvokļus, kas bija paredzēti pašiem celtniekiem, viņi uzbūvēja lieliski, bet atlikušos sešdesmit — ne tuvu minētajam veikumam. Taču administrācija vēl mēģina mūs pārliecināt, ka viss izdarīts pareizi. Vairbūt vajadzētu šajos celtniekiem paredzētajos dzīvokļos izmitināt daļu no tās sešdesmit cilvēku grupas, bet celtniekus — tajā brāķa posmā. Lai tad paši labo savu brāķi. Pagājušajā gadā jūtami izmainījās celtniecības normas un noteikumus. Un Līvānu PMK ieguva tiesības atsevišķus darbus nedarīt. Konkrēti runājot, šajā 90 dzīvokļu namā nevajadzēja organizēt darbus par 11000 rubļiem. Taču arī šis atvieglojums situāciju neglāba — objektu laikā pabeigt nepaguva.

Celtniecības darbu aizkavēšanās tiek attaisnota ar vecajām un pārbaudītajām metodēm. Cītešu dažus raksturīgākos izteikumus: nebija projektu tāmes dokumentācijas, neapmierinoša bija materiālu komplektācija, saņemtie mežgli un celtniecības materiāli bija zemas kvalitātes. Tiesa, Līvānu pārvietojamās mehanizētās kolonnas priekšnieks O. Bubnovskis un galvenais inženieris I. Nilovs centās skaidrot, kā kolektīvs iecerējis izklūt no šī strupceļa: regulāri kontrolēt visu darbu procesu, pastiprināt tā saukto ieejas kontroli, atjaunot kvalitātes kontroles inženiera amatu, pieņemt darbā inženieri ģeodēzistu utt. Protams, tas viss

ir jādara. Taču tik un tā nav atbildes uz jautājumu: kas traucēja pieminētās neērtības likvidēt? Vai tad kļūmju cēloņus neviens nezina?

Izpildot dienesta pienākumus, ne reizi vien esmu pabijusi Līvānu PMK partijas pirmorganizācijas atklātajās sapulcēs. Ir izsacīts ļoti daudz lietišķu priekšlikumu — par šīs ieejas kontroles pastiprināšanu un brāķa ražotāju saukšanu pie materiālās atbildības, par prasību paaugstināšanu inženierietniskajiem darbiniekiem utt. Taču, kā pierāda pašreizējā situācija, vairums ieteikumu nav realizēti vai arī to īstenošana nav devusi cerēto efektu. Un grūti cerēt, ka nāks gaišākas dienas, ja kolektīvā virsroku gūvusi samiernieciska attieksme pret brāķdarīem. Ja ik dienu necinās par trūkumu novēršanu. Uzskatu, ka tikko sacītais ir visu neveiksmju galvenais cēlonis.

Minēsim vienu uzskatāmu piemēru. Laikraksts «Lenina Karogs» cēla trauksmi par to, ka Preiļu SCO un Līvānu PMK nav nokārtoti ģeodēzistu darba jautājumi. Pie šīs problēmas žurnālisti atgriezās trīs reizes — cenšoties pārliecināt pieminēto organizāciju vadību, ka nevērība pret ģeodēzisko dienestu rada brāķa iespējas. Taču vēl šodien mums nav skaidrs, kā praktiski pilnīgos ģeodēzistu dienestu Līvānu PMK. Kolonnas partijas pirmorganizācijas sekretāre J. Devjatova spēja vienīgi informēt, ka vecākais inženieris ģeodēzists aizgājis no darba jau pagājušā gada novembrī. Līdz ar to Līvānu PMK vadība uzskata, ka šī sasāpējusi problēma ir atrisināta.

Tūlīt gribu aizrādīt, ka šāda attieksme pret darbu šodien ir vienkārši nepieļaujama. Skiet, katram tas saprotams. Lai administrāciju mudinātu vēlreiz pārskatīt savu pozīciju, tautas kontroles rajona komiteja izteica Līvānu PMK priekšniekam O. Bubnovskim rājienu — par 1987. gada plāna uzdevumu neizpildīšanu, par celtniecības darbu zemo kvalitāti, par objektu ekspluatācijā nodošanas aizkavēšanu. O. Bubnovskim uzdots darba kolektīva kopsapulcē ziņot par notikušās pārbaudes rezultātiem. Par minēto, protams, tiks informēta partijas rajona komitejas partijas komisija, arī republikāniskā apvienība «Lauku celtnieks».

L. KUZMINA,

tautas kontroles rajona komitejas ārštata inspektore

Darbojas enerģiski

Tautas kontrolieri aktīvi darbojas Līvānu eksperimentālajā biokīmiskajā rūpnīcā. Galveno grupu vada Vladimirs Kužņecovs. Aizvadītajā gadā tautas kontrolieri izdarīja 36 pārbaudes. Viņu redzeslokā bija darba disciplīna, dažādu tehniska rakstura nepilnību novēršana, uzskaites pilnveidošana, kā arī citi svarīgi jautājumi. Lielu uzmanību tautas kontrolieri pievērša tam, lai reidu un pārbaudu laikā atklātos trūkumus un nepilnības operatīvi novērstu.

Darba pietiek arī šogad. Kā atzina grupas priekšsēdētājs V. Kužņecovs, pagaidām vēl nav

istas kārtības profilētā metāla uzglabāšanā, jāpastiprina caurlaižu režīms, ir savas nepilnības transporta izmantošanā, kuru nereti vēl lieto personīgos nolūkos. Tautas kontrolieri plāno aktīvi piedalīties arī citu jautājumu risināšanā un trūkumu novēršanā.

ATELA: tautas kontroles grupas priekšsēdētājs Vladimirs Kužņecovs un disciplīnas un darba drošības sektora vadītājs Jānis Dominieks kārtējās pārbaudes laikā.

J. SILICKA foto

REPUBLIKAS PRESE PAR MŪSU RAJONU

„Par mūžīgo vasaru gādājošot“

● Laikraksta «Cīņa» pagājušā gada 9. decembra numurā publicēts feļetons «Sekosim laika prognozei». Tajā stāstīts par fantastisku iecerī — radīt apstākļus mūžīgas vasaras zaļošanai republikā un arī Preiļu rajonā. Sajā nolūkā uzņēmumiem daļa saražotā siltuma vienkārši jālaiž gaisā. Un nav ko žēlot elektrību, gāzi, akmeņogles un naftas produktus.

Par «mūžīgo vasaru» jo spārīgi gādā republikas Vietējās rūpniecības uzņēmumi, arī Līvānu stikla fabrika. Te laikus nav uzstādītas kondensētā gaisa novadīšanas ietaises, no otrreizējās izmantošanas energoresursiem racionāli izlieto tikai 13,7 procentus. Un — neticami, bet fakts: energoresursu patēriņa normas ir tā sabalansētas, ka Līvānu stikla fabrika pat taupīgo sarakstā iekļuvusi.

Laikraksts informē, ka pagājušā gada deviņos mēnešos Vietējās rūpniecības ministrijas uzņēmumi pārtērējuši piešķirto elektroenerģijas jaudu limitus — par to no valsts kabatas samaksāti vairāk nekā 20 tūkstoši rubļu. (No pašu valnīgo kabatas — ne kapeikas.)

Kā gaisa sildītāju veikumu

vērtē Vietējās rūpniecības ministrijas tautas kontrolieri? Nekā nevērtē. Pilnu valu ļauj.

Vērtēja turpretī Latvijas PSR Tautas kontroles komiteja, savā kārtējā sēdē apspriežot jautājumu par nopietniem trūkumiem Vietējās rūpniecības ministrijas uzņēmumos, gatavojoties darbam ziemas apstākļos, un slītuenerģijas resursu izmantošanā. Aizrādījumu saņēma daži ministrijas atbildīgi darbinieki.

Mūsu rajona laikraksta lasītājus, protams, interesē, kā siltumu taupīs (vai arī netaupīs?) Līvānu stikla fabrikā. Esam pārliecināti, ka par pašreizējo un gaidāmo situāciju lietas kursā ir fabrikas tautas kontrolieri. Tātad — vārds vīptēmi!

K. PRIEDITIS

Par ekonomiju un taupību

Savās mājās jābūt kārtībai...

● Līvānu kūdras fabrikas kolektīvs rīkojas atbilstoši šodienas prasībām. Konkrēti: pārbaude par to, kā tiek izmantoti degvielas un smērmateriālu resursi, tikko sākusies, bet fabrikas darba kolektīvs jau uzsācis likvidēt atklātos trūkumus. Izrādās, ka neizdarību ir daudz.

Tautas kontroles Preiļu rajona komitejas izbraukuma sēdē naftas produktu izmantošanas kontroles dienesta inspektore N. Grišina sacīja:

— Par kļūmēm degvielas un smērmateriālu resursu ekonomijā jāatbild ne tikai Līvānu kūdras fabrikas vadībai, bet arī republikāniskajai kūdras rūpniecības pārvaldei. Augstākstāvošā organizācija fabriku neinformēja par esošajām degvielas ekonomijas uzskaites formām, limitiem, naftas produktu izmantošanas normām. Ir bijušas vairākas pārbaudes, taču fabrikas darbiniekiem nav palīdzēts tīri praktiski — kā organizēt degvielas un smērmateriālu resursu ekonomisku izmantošanu.

Jā, apmēram 15 gadus par šiem jautājumiem neviens nav interesējies, un tāpēc arī radusies šāda nelabvēlīga situācija. Lai pieminam kaut vai tikai to, ka uzņēmumā izmanto transporta ceļazīmes un preču pārvadājumu pavadzīmes, kuras saglabājušas no 1977. gada. Tās, protams, vafrs nav derīgas. Ir noteikts, ka naftas produktus drīkst pārdot tikai ar fondu turētāja atļauju — šī prasība netiek ievērota. Vajadzīgajā līmenī nav organizatoriski tehniskais un masu izskaidrošanas darbs, kas veicams, lai sekmētu degvielas un smērmateriālu resursu ekonomiju. Piemēram, nav izstrādāts nolikums par naftas produktu ekonomēšanas materiālo stimulēšanu, kā arī par materiālo atbildību, ja pieļauts šo produktu pārtērēt.

Pieminētās nepilnības, protams, rada virkni citu trūkumu. Kūdras fabrikā tiek ignorēta instrukcija par kārtību, kādā jāatšķaitās par kravu pārvadāšanu ar automobiļiem: ceļazīmes un preču pārvadājumu pavadzīmēs nav izdarīti visi vajadzīgie ieraksti, ir gadījumi, kad šoferi kļūdušies tonnkilometru uzskaitē. Konstatēts, ka 1986. gadā izdarīti pierakstījumi 343 000 tonnkilometru apjomā, bet 1987. gada deviņos mēnešos — 213 000 tonnkilometru apjomā. Par faktiski nepadarītu darbu

(tātad nelikumīgi) norakstīts attiecīgi 6,9 un 4,4 tonnas benzīna.

Pārbaudē konstatēti vēl šādi fakti: ceļazīmes šoferiem izraksta un izsniedz vairākām dienām; ceļazīmēs ir labojumi, kilometražas pierakstījumi; ceļazīmēs nav mehānika paraksta. Nenotiek tā sauktā ikdienas uzskaitē par to darbu apjomu, kurus veic traktori un kūdras savācējas mašīnas. Attiecīgajos uzskaites dokumentos nav norādīts, cik izsniegts degvielas, cik dienu un stundu tehnika darbināta. Naftas produktu norakstīšana notiek, vadoties pēc faktiski saņemtā, nevis pēc reāli izmantotā apjoma. Netiek uzskaitīts, cik degvielas konkrēts mehanizators izlietojis noteiktā laikā (mēnesī). Degvielu glabājot un izsniedzot, pieļauti virsnormas zudumi. Šī lēmuma dēļ zaudēts 2,5 procenti dīzeldegvielu un eļļu. Nav nokārtots darbs, lai tā sauktos izstrādātos naftas produktus savāktu un nodotu.

Fiksētā situācija, bez šaubām, pierāda, ka kūdras fabrikas vadība nav strādājusi ar pilnu atbildības izjūtu, lai izpildītu partijas un valdības lēmumus par degvielu un enerģētisko resursu taupīšanu un racionālu izmantošanu. Par to, ka minētajā darba jomā ir pieļauta neizdarība, tautas kontroles rajona komiteja izteica rājienu Līvānu kūdras fabrikas direktoram L. Jakovlam un galvenajai grāmatvedei A. Aizpurītei. Uzņēmuma tautas kontroles grupai (priekšsēdētājs Z. Vanags) turpmāk daudz vērīgāk jāseko, kā fabrikas administrācija īsteno pašākumus naftas produktu ekonomēšanā. Minēto jautājumu tautas kontroles rajona komiteja atkārtoti izskatīs 1988. gada jūlijā.

Vēlreiz uzsveru, ka Līvānu kūdras fabrikas kolektīvs nekaņējoties sācis trūkumus novērst. Darba kolektīva locekļi iepazīstināti ar pavēli, kurā minēti konkrēti neizdarību vainieki, ar šo pašu pavēli apstiprināts plāns tiem pašākumiem, kas jāveic, lai trūkumus likvidētu.

L. GALAKTIONOVA

● Agrorūpnieciskais komplekss: darbuzņēmums laukos ● Cilvēks un viņa darbs

... Un kļuva par ģimenes fermām

Kā mainās attieksme pret darbu?

● Jautāta par to, kā veicas ar ģimenes darbuzņēmuma ieviešanu lopkopībā, Suvorova kolhoza galvenā zootehniķe Jevdokija Kudrjašova atzina, ka rezultāti ir labi. Gada laikā, kopš oficiāli pastāv divas ģimenes fermas, radušies secinājumi, par kuriem der padomāt, kuri var ietekmēt lopkopības turpmāko attīstību saimniecībā.

Viena no fermām ir Silajānos. Tēltes ganāmpulka atjaunošanai tur audzē Kudrjašovu ģimene. Ornišos nobarojamus bulļus kopj Antons un Valentīna Mežinski. Interesanti zināt, kāda bijusi šo kolektīvu priekšvēsture.

Izrādās, ka kolhoza vadībai nevienu nav nācies pierunāt, pārliecināt vai no citiem amatiem uz fermu pārvilināt. Mežinski, piemēram, lopkopībā kopā strādā jau pusotru gadu desmitu. Mihails Kudrjašovs agrāk gan bija mehānikators, strādāja ar kāpurķēžu traktorā. Taču veselības stāvoklis nebija spīdošs, un viņš nolēma pāriet uz fermu, kurā jau strādāja dzīviesbiedre. Nu kopā iet uz darbu jau sešus gadus.

Bet tagad par to, kā lopkopjiem veicas. Sākumā Kudrjašovi kopa nobarojamus bulļus. Rezultāti bija iepriecinoši, dzīvnieki lieliski pieņēma svaigā, pat pa 880 gramiem diennaktī. Un saimniecības vadība nolēma, ka tādiem centīgiem un uzņēmīgiem cilvēkiem var uzticēt audzēt arī tēltes ganāmpulka atražošanu.

Un tāpēc pirms diviem gadiem Mihails un Jevdokija pārkvalificējās. Viņi saņem teliņus un audzē, līdz slaucējas uz fermām var aizvest jau apskēlotas teles. Dzīvnieku nodošana vienās rokās ir atbalstāma, tā uzskata saimniecībā. Kopēji labi pārzina ganāmpulku, labi to aprūpē. Arī slaucējas ir ļoti apmierinātas, jo saņemtas gotiņas veselās, spēcīgas. Bez tam arī fermā vienmēr teicama kārtība, tīrība valda ne vien tajā laikā, kad visur gatavojas skatēm, bet ikdienā. Pilnīgi atkriti arī klapatas par to, kas salabos salūzušo mēslu transportieri vai dzirdināšanas iekārtu, — fermā taču ir saimnieks.

Vasarā, kad dzīvniekus turēja aplokos, Kudrjašovu ganāmpulks bija kuplāks, tagad samazinājies līdz 113. Bet ar to pašu ir ko noņemties, jo fermā vēl daudz roku darba. Līgumā, ko parakstījuši Kudrjašovi un Suvorova kolhoza vadība, teikts, ka dzīvsvāra pieauguma viena centnera iegūšanai jāizlieto 8,8 centneri barības vienību, kopā jānodrošina 307 centnerus liels dzīvsvāra pieaugums un 748 gramus liels diennakts piesvars. Attiecībā uz šo pēdējo skaitli jāatzīst, ka pašreizējos apstākļos šis uzdevums kolhozam vēl ir visai grūti izpildāms, un faktiskais Kudrjašovu pagājušā gada rezultāts ir 685 gramu piesvaru diennaktī.

Kolhoza vadība savukārt apņemas lopkopjiem gada beigās izmaksāt 40 procentus no iekonomētājām lopbarības izmaksām un 10 procentus no pārējo izmaksu ekonomijas. Visai fermai noteikts gada algas fonds. Par viena centnera piesvaru iegūšanu tiek maksāti 19,14 rubļi. Bet no materiāla stimulēšanas fonda par dzīvnieku saglabāšanu 95 — 100 procentu apmērā katram kopējam tiek izmaksāti 100 rubļi (Kudrjašoviem dzīvnieku saglabāšana 1987. gadā bija simtprocentīga).

Ornišos atrodas otra saimniecības ataudzējamo telišu novietne. Tur strādā, kā saka, pa vecam. Un rezultāti ir jūtami bēdīgāki, zemāks telišu standarts, zemāki diennakts piesvari. Kolhoza galvenā zootehniķe atšķirību starp abiem lopkopības objektiem saskata galvenokārt attieksmē pret darbu. Kudrjašovi, piemēram, nekad neaizies no fermas, darbu līdz galam ne-

padarījuši. Viņi zina, ka nepadzirdināti vai nepaēdināti lopi ar saviem māvieņiem ne tikai lielu troksni, taisīs, bet vistiešākajā ceļā ietekmēs viņu naudas makus. Tāpēc arī lopbarības šķūnī barība vienmēr līdz pēdējai kripatai savākta, bet krikumi — pakaišos. Reizēm gadās asumi, ja laikus nav nodrošināta apgāde ar barību, ja kārtējais skābsiena vedums ir sliktākā kvalitātē nekā iepriekšējo reizi. Nevienam negribas konfliktus? Jā, negribas, bet reizēm tie ir vajadzīgi...

Līdzīgas atziņas Suvorova kolhozā izteica arī par Mežinsku ģimeni. Tikpat godīga attieksme pret darbu, tikpat liela pienākuma un atbildības izjūta. 1987. gadā viņiem nobarojamo liellopu diennakts vidējais dzīvsvāra pieaugums bija 685 gramu. Tiesa, vajadzētu vairāk, bet arī šim faktam ir zināms izskaidrojums. Ornišos jau vairākus gadus nevar tikt valā no bronhopneimonijas. Dzīvnieki slimo, isti nepalīdz arī novietnes dezinfekcija. Taču šoreiz ne jau par to, ar slimībām jātiec galā veterinārstiem. Svarīgi ir tas, ka Mežinski savā darba vietā jūtas kā saimnieki.

Lūk, piemērs. Noslēgtajā līgumā paredzēts, ka par katru nodošanai izaudzēto dzīvnieku, kurš sasniedzis attiecīgu svaru, kopējs saņem noteiktu naudas summu. Protams, izdevīgāk ir tad, ja valstij var nodot smagsvara dzīvniekus. 1987. gadā Mežinsku kopītie liellopi svēra 460 — 470 kilogramus, lopkopji saņēma labas piemaksas. Gluži vienkārtīgi vairs nav izdevīgi vest uz gaļas kombinātu tikai četrus kilogramus dzīvniekus.

● Viēna gada laikā, kopš Suvorova kolhozā pievērsta uzmanību ģimenes darbuzņēmuma ieviešanai un nostiprināšanai, gan zootehniķas speciālisti, gan vadība ir pārliecinājušies, kā mainās cilvēku attieksme pret darbu. Nevajag daudz — vienīgi apziņu, ka tu savā darba vietā esi saimnieks.

L. STRODE

Kolhozā «Nākotne» atzinīgi vērtē cūkkopēju Veronikas Podskočiņas un Annas Nikitinas darbu. Pagājušajā gadā V. Podskočiņa no vienas pamata sivēnmātes ieguvusi vidēji 24,6 sivēnus, bet no vienmetiena sivēnmātes — 9. A. Nikitinas darba rezultāts — attiecīgi 23,5 un 9,5 sivēni. Sivēnu iegūšanas plānu V. Podskočiņa izpildījusi par 105, bet A. Nikitina — par 107 procentiem.

ATTELOS: kolhoza «Nākotne» labākās sivēnmāšu kopējas A. Nikitina (augšējais attēls) un V. Podskočiņa (apakšējais attēls).

J. SALNAVIESA foto

Posmu vada māte

● Sociālistiskā Darba Varones Sargijas Velijevas veikums atkal izpelnījies sabiedrības atzinību. Azerbaidžānas PSR Kirova kolhozā pirmreizējais lopkope tagad vada posmu, kas strādā pēc ģimenes darbuzņēmuma līguma. S. Veljeva kopā ar divām savām meitām prata nerentablu fermu padarīt par rentablu. Gadā te no katras govys leguva vairāk nekā 4000 kilogramu piena.

Taču vēl nesen S. Veljeva strādāja istā paraugfermā, kuru daudzinaja pa visu rajonu. Protams, te piegādāja visjaunāko tehniku, izmitināja vispienīgākās govys. Divas pārējās saimniecības fermas ciemiņiem nerādīja. Nebija te daudzka. Taču komuniste S. Veljeva nespēja ar šādu situāciju samierināties. Ne viens vien toreiz jautāja, sak, kā gan tev te trūkst, ir gan alga, gan slava. Bet pirmreizējais lēmums pa-

lika nemainīgs — iešu strādāt uz vīst-atpalikušāko fermu.

Un Mātes Varones lēmumu atbalstīja visa kuplā ģimene. Tēvs Sabirs Veljevs un divi vecākie dēli, kuriem ir mehānizatora specialitāte, apņēmās kopt jaunlopus. Tādējādi ferma kļuva it kā divdaļīga: te ražoja gan pienu, gan gaļu. Saimniecības vadība ģimenes rīcībā nodeva nepieciešamo tehniku — traktorus, sējmašīnas, zāles plaujmašī-

nas utt. Ģimenes fermas kolektīvs gādā, lai dzīvniekiem barības devas būtu sabalansētas un bagātīgas.

Protams, pats iesākums bija grūts. Taču Veljevi, kā saka, nepadevās, un drīz vien pirmie panākumi deva gandarījumu. Piēna pašizmaksas pazeminājās, arvien lētāks kļuva ikkatrs saņemtais liellopu gaļas kilograms. Un 1987. gadu ferma noslēdza, gūstot peļņu, kas bija divreiz lielāka par plānoto. Pats par sevi saprotams, ka Veljevu ģimene arī ļoti nopelnīja.

Saimniecības vadība rūpīgi izstudēja Veljevu darba pieredzi un secināja, ka arī otra nerentabla ferma jānodod vienas strādīgas ģimenes pārziņā.

M. KERIMOVS, K. ŠAHBALJEVS,

TASS korespondenti

Lačīnā, Azerbaidžānas PSR

Avīze kritizēja. Kas izdarīts?

„Lai intereses kļuva abpusējas“

Ar šādu virsrakstu laikraksta «Leņina Karogs» 1987. gada 24. septembra numurā bija publicēts kritisks materiāls. Livānu stikla fabrikas otrā ceha A. Košejeva vadītās brigādes strādnieki izsajca virkni pretenziju fabrikas administrācijai, proti, par sliktiem darba apstākļiem un neapmierinošu darba organizāciju, par tehnoloģiskās disciplīnas neievērošanu, par nepilnībām darba apmaksas un prēmēšanas sistēmā.

Strādnieki atklāti izteica arī vairākus priekšlikumus, kā nebūšanas novērst, runāja par to, kas nepieciešams, lai varētu strādāt labāk un ražīgāk.

Pagājušā gada 21. novembrī publicējam Latvijas PSR vietē-

jās rūpniecības ministra vietnieka V. Leina atbildi uz šo kritiku. Sodiens par minētajā jomā padarīto informē uzņēmuma direktors J. Skreivers, partijas pirmorganizācijas sekretārs I. Sņikers un arodkomitejas priekšsēdētāja I. Kozlova:

«Saskaņā ar jaunās tehnikas ieviešanas plānu 1987. gadā sākta elektrokrāsns «Sputnik» ekspluatācija. Pašreiz pabeidz tehnoloģisko procesu noregulēšanu.

2. cehā uzstādīti un darbojas divi gāzēta ūdens saturatori. Tehniskā brāķa pielaujamie normatīvi (rēķinot vidējo rādītāju) netiek pārkāpti. Taču atsevišķos periodos un atsevišķām stikla šķirām vērojamas zināmas svārstības, kas atkarīgas no dažādiem faktoriem: izejvielu un kurināmā kvalitāte, ugunsizturīgo materiālu kvalitāte, stikla kausēšanas tehnoloģiskā pro-

cesa ievērošana un vēl citi. Galvenā tehnoloģija nodalī un ķīmiskajai laboratorijai uzdots organizēt iedarbīgu kontroli par to, kā tiek ievēroti tehnoloģiskais process. Galvenā konstruktora un galvenā tehnoloģa nodalīam uzdots izstrādāt priekšlikumus tā saukto vannas krāsnu konstrukcijas pilnīgošanai. Šos jauninājumus realizēs, kad krāsni remontēs.

Piens tiek izsniegts visiem strādniekiem, kuri izpilda īpaši smagus un veselībai kaitīgus darbus. Strādniekiem, kuri apgūst profesiju, apmācību laikā atalgojums paaugstināts vidēji par 20 līdz 25 procentiem.

Strādniekus prēmē par mēneša darbu, ņemot vērā brigādes veiktumu un arī sasniegto galarezultātu pieaugumu kopš gada sākuma. Plāna uzdevumu neizpilde atsevišķos mēnešos apdraud fabrikas kopējo plāna īstenošanu. A. Vilcāna priekšlikums — par konkrētu mēneši liegto prēmiju tomēr izmaksāt tad, kad iekavētais kopumā tiek atgūts — zināmā mērā stimulētu darba neritmskumu un sturmēšanu, tāpēc šī priekšlikuma īstenošanu pagaidām uzskatām par nemērķtiecīgu.

Taču fabrikā pastāvīgi tiek veikts darbs, lai prēmēšanas sistēmu pilnīgotu, proti, lai materiāla stimulēšana sekmētu labu galarezultātu sasniegšanu, lai tā nodrošinātu produkcijas augstu kvalitāti un ritmsku darbu».

Kafejnīca... uz riteniem

● Pēc rīta slaukšanas reizes kolhoza «Zieds» slaucējas nesteidzās mājās. Tieši pie fermas piebrauca kafejnīca. «Klaidonīša» saimnieki aicināja lopkopes atpūsties pie karstas tējas tases.

Kolhozā negaidīja, kamēr tiks atvērta ēdnīca, kuru vēl tikai ceļ, bet nolēma apgādāt lauku laudis ar siltu ēdienu daudz agrāk. Lai to izdarītu, nebija vajadzīgi īpaši izdevumi. Lieti nodevēja kādreiz norakstītais autobuss, kas ar fantāzijas un kolhoza meistaruru prasmīgo roku palīdzību pārvērtās par mājīgu zāli. Atradās arī cilvēki, kas vēlējas strādāt šajā neparastajā kafejnīcā. Visas rūpes uzņēmās tās vadītājs A. Jansons un pavārs D. Klabis. Kolhozs viņiem piegādā produktus, bet kolhoza virtuvē gatavoto ēdienu kvalitāti viņi garantē. Tagad arvien vairāk cilvēku vēlas nogaršot brūnos šašlikus un karsto vistas buljonu. Turklāt kolhozniekiem nav tālu jāiet — kafejnīca piebrauc

pie fermām, mašīnu novietnes un remontdarbnīcām.

Pastāvīgi palielinās kafejnīcas piedāvāto pakalpojumu skaits. «Klaidonītis» uzņēmies daudzas veikala funkcijas, palīdzot ne vien kolhozniekiem, bet arī visiem ciema iedzīvotājiem taupīt laiku. Piemēram, kafejnīcā viņi var iegādāties svaigas zivis, kas par līgumcēnām iepirkas citās saimniecībās.

Kāpēc kafejnīcas darbinieki ir ieinteresēti pēc iespējas pilnīgāk apmierināt iedzīvotāju vajadzības? Papildus pamatīgai kolhozs viņiem garantē piemaksu, kuras apmēri ir atkarīgi no kafejnīcas peļņas. To iegūt palīdz centība un prasme tirgoties.

LATINFORM

Liepājas rajons

